

BAĞLI PLAGIOSEFALİ (KAFA ŞEKLİ BOZUKLUĞU)

***Yüzümle Mutluyum
Derneği***

POZİSYONA BAĞLI PLAGİOSEFALİ NEDİR?

Pozisyona bağlı plagiosefali, kafatasının genel olarak bir tarafının düzleşmesiyle oluşan asimetrik şekle verilen isimdir. Nedeni ise doğumdan önce veya sonra kafatası kemiğinde oluşan aşırı baskıdır.

Bebekler ilk doğduğunda kafatası kemikleri birbirine tam olarak kaynaşmış değildir. Bu kemiklerin arasındaki boşluklara ‘yumuşak bölgeler’ denir ve bu bölgelerin varlığı sayesinde bebeklerin beyni yaşamın ilk yılında hızlı bir şekilde büyür. Fakat bebeğin kafatasının bu kadar yumuşak olması, baskıyla birlikte şeklinin değişebileceğinin de göstergesidir. Bebeğin kafatası kemikleri birbiriyle birleştikçe, düzleşmiş şekilde kalıcı bir hale gelmeye başlar.

KİMLER POZİSYONA BAĞLI PLAGİOSEFALİ GELİŞTİREBİLİR?

Annenin birden fazla çocuğa (ikiz, üçüz gibi) hamile olduğu durumlarda, bebek ana rahminde sıkışır ve kafatasına baskı oluşabilir. Ayrıca ana rahminin şekli de bu durum için bir risk olabilir.

Doğduktan sonra yatak ya da bebek arabalarından dolayı kafatasına belli bir basınç uygulanıyor olabilir. Bu basınç nedeniyle, özellikle pozisyon değiştirilmeden yatan bebeklerde kafatası şeklinde değişiklikler olabilir. Erken doğan bebeklerin kafatası kemikleri diğerlerinden daha yumuşak olacağından ya da kafalarını çok kolay oynatamayacaklarından dolayı da plagiosefali gelişebilir. Boynun hareketini engelleyen “torticollis”i olan bebekler ise yine sınırlı boyun/kafa hareketinden dolayı tek bir pozisyona bağlı kalmaktan kaynaklanan şekil bozukluğu geliştirebilirler.

Bu günlerde çocuk sağlığı hizmeti sunanların birçoğu, ‘ani bebek ölümü sendromu’ riskini en aza indirmek için ebeveynlere çocuklarını sırt üstü yatırmalarını tavsiye etmektedirler. Birçok bebek günün büyük bir bölümünü sırt üstü yatarak ya da bebek taşıyıcılarında geçirdiğinden bebeklerin kafalarının arkasında basınç oluşması ve kafalarında düzleşme görülmesi olasılığı artmaktadır.

EĞER BEBEĞİNİZ POZİSYONA BAĞLI PLAGİOSEFALİ TANISI ALIRSA NE YAPMALISINIZ?

Öncelikle doktorunuzun sizi bu konuda uzmanlaşmış birine yönlendirmesini istemelisiniz. Bebeğin kafatası kemiklerinin erken zamanda tekrar şekillendirilmesi işlemine “kraniosinostoz” denmektedir. Bebek için en iyi tedavi, bu pozisyona bağlı plagiosefalinin oluşum nedeninin bulunmasından sonra olmaktadır. Uzmanınız bu nedeni bulduktan sonra en iyi tedavi şekline karar verecektir.

Eğer bebeğiniz 6 aylıktan küçükse, bebeğin başının pozisyonunu sık sık değiştirmelisiniz. Bebeğin başının düzleşmiş kısmının mümkün olduğunca yerle temas etmesinden kaçınmalısınız. Bebeği uyanık olduğu zamanlarda olabildiğince çok yüz üstü yatırın. Bebek arabası yerine, bebeğinizi önünüzde ya da sırtınızda taşıyabileceğiniz taşıyıcılara yönelin. Eğer bebeğinizin boynunu hareket ettirmesinde sorun varsa (tortokolis gibi), doktorunuzdan

bebeğiniz için önerebileceği egzersizler öğrenin. Aynı zamanda bebeğinizin boynunu daha kolay hareket ettirmesini için bir fizyoterapistle de çalışmalısınız.

POZİSYONU DEĞİŞTİRMEK PROBLEMİ ÇÖZMEDİĞİNDE UYGULANABİLECEK DİĞER TEDAVİ YÖNTEMLERİ NELERDİR?

Eğer pozisyonu değiştirmek tek başına etkili olmuyorsa, orta ya da ileri derece plagiosefali, kasket ya da kafa bantlarının kullanımıyla düzeltilebilir. Bazıları kafaya az miktarda basınç uygularken, bazı modellerin ise düzleşmiş kısmın üstünü boşlukta bırakarak bu kısmın büyümesine olanak tanıyacak şekilleri bulunmaktadır. Bebek bu kasketi birkaç ay boyunca ortalama günde 23 saat takmalıdır.

ÇOCUĞUM TANI ALDIĞINDA 7 AYLIKTAN BÜYÜKSE NE OLACAK?

Genellikle kafatası kemiklerinin şekline 7 aylıktan önce daha kolay müdahale edilir. Fakat bant ya da başlık terapisi daha sonra da başlayabilir. Bu durumda tedavisi daha uzun sürer ve sonuçlar daha az etkili olabilir.

PLAGİOSEFALİ TEDAVİSİ “ANİ BEBEK ÖLÜMÜ SENDROMU” RİSKİNİ ARTTIRIR MI?

Hayır. Başlık takmak çocuğunuzun nefes alma ya da uyuma pozisyonuna etki etmez.

PLAGİOSEFALİ, BAŞLIK YA DA BANT TERAPİSİ ÇOCUĞUMUN BEYNİNE ZARAR VERİR Mİ?

Hayır. Pozisyona bağlı plangiosefalinin, bant ya da başlık tedavisinin bebeğinizin beynine zarar vereceğine dair bir kanıt yoktur.

*Yazınla Mutluluğun
Derneği*

Genel

Dudak-damak yarıklığıyla ilgili daha ayrıntılı bilgi için;

İstanbul Medipol Üniversitesi Dil, Konuşma ve Yutma Terapisi ve Yenilikçi Teknolojiler
Araştırma ve Uygulama Merkezi (MEDKOM)

Adres: İstanbul Medipol Üniversitesi Kavacık Güney Yerleşke, Göztepe Mahallesi, Atatürk
caddesi No:40/16 34815 Beykoz İstanbul

Tel: 0216 681 18 90

Web: <http://medkom.medipol.edu.tr/>

*Yüzümle Mutluyum
Derneği*

Bu kılavuzda yer bilgiler Amerikan Damak Yarığı Derneği'nin (Cleft Palate Foundation) web sitesinden izin
alınarak çevrilmiştir. Ayrıntılı bilgi için: <http://www.cleftline.org>